

KMETOVOALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje Gustav Pirc, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajo se po nastopni ceni: Inserat na celi strani 16 gld. na $\frac{1}{2}$ strani 8 gld., na $\frac{1}{4}$ strani 5 gld. in na $\frac{1}{8}$ strani 3 gld. Pri večih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje. Vse inserate zunaj Kranjskega sprejemata le Haasenstein & Vogler na Dunaji (Wien, I., Wallfischgasse Nr. 10)

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 5.

V Ljubljani, 15. marcija 1890.

Leto VII.

Obseg: Objava vsem naročnikom semenskega krompirja, deteljnega semena, drevja itd. pri kmetijski družbi. — Pripraven stol za molžo. — Katere ameriške trte sadimo? — O škropilnicah za škropitev trt proti strupeni rosi. — Agrarni odbor. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Inserati.

Objava vsem naročnikom semenskega krompirja, deteljnega semena, drevja i. t. d. pri kmetijski družbi.

Ker je družba dobila na razne reči blizu 2000 naročil in ker ji nedostaje pisarniškega osebja, da bi mogla na vsako malenkost obširno odgovarjati, javlja glede teh naročil vsem p. n. naročnikom naslednje:

Seme ruskega lanu je razprodano. Kdor si ga je naročil, dobi ga gotovo do 15. t. m.; tisti pa, ki so obljubili, da sami pridejo po nje, naj kmalu zglasijo se.

Naročil na **semenski krompir** ne more odbor nič več vzprejemati, ker je ves naročeni krompir razprodan. Na Vipavsko in Goriško je odbor pretekli teden poslal toliko krompirja, kolikor ga je imel sam v zalogi. 8 vagonov krompirja pa dobi odbor šele okoli 20. marcija s Češkega ter upa, da ga bode do 10. aprila razposlal naročnikom.

Ker se je zemlja šele konec tega tedna odtajala, pričel bode odbor **sadno drevje** razpošiljati 17. t. m. in sicer po redu, po katerem so došla naročila. Zelo prosimo, da naročniki drevja pomnijo dotične objave odborove glede prodaje drevja in da odbor nič ne more zato, ako se kateri podružnični podsednik ni prijavil, da hoče za ude dotične podružnice brezplačno drevja, sicer je pa vse drevje vže oddano.

Modro galico prične odbor razpošiljati šele drugo polovico aprila, ker se prične škropljenje v Vipavi tako šele konec maja, drugod pa šele junija. Dokler je kaj galice v zalogi, toliko časa vzprejemajo se še naročila. Trtne škropilnice razpošljejo se prihodnji mesec.

Kdor ne pripada k pošti, ki leži ob železnici, naj

pomni, da pošta vzprejema le 10 kgr. težke zavoje, drevja pa sploh nobena pošta. Kogar se to tiče, naj nemudoma sporoči (ako ni še), kako naj naročeno blago pošljemo, do katere postaje itd.

Načelno pošiljamo naročeno blago po povzetji, ako naročnik ni izrecno drugače zahteval ali cele vsote poslal.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani dne 12. marcija 1890.

Pripraven stol za molžo.

Izvrstno urejevani dunajski kmetijski list za male posestnike „Oeconom“ prijavil je lansko leto pripraven stol za molžo, kakeršne rabijo Švicarji in Algajci. Podoba 8. kaže tak stol in po omenjenem listu priobčujemo to le: Pri molži ter tudi pri vsakem drugem delu, ob katerem moramo nizko sedeti, je lahek in lahko premičen stol zelo potreben. Podoba 8. kaže tak stol, katerega more vsak ponarediti. Sedalo je okroglo, in spodaj na sredi je pritrjena prav močna edina noga stolova. Sedalo je lahko tudi prevlečeno s kako mehko

Podoba 8.

rečjo. Na stol je pritrjen tudi jermen, katerega si more molzač opasati, da bolj trdno sedi in da prenaša stol, ne da bi rabil roki. — K temu še pristavljamo, da je tak

stol zelo ceno narediti, zato si ga lahko vsak omisli. Na Dolenjskem smo videli mlesti brez stola, dekla je pri kravi čepela, v eni roki je držala ponev, z drugo pa molzla. Ob taki molži ni čuda, če se dekla utruji, pomlesti ne more do čistega niti ene krave, celo pa ne več, in zato je naravno, da dobivajo krave razne bolezni na vimežu ali pa izgubljajo mleko.

Katere ameriške trte sadimo?

Tako je vprašal v predzadnji številki „Kmetovalčevi“ neki g. učitelj z Goriškega, seveda z ozirom na trtno uš. Na to vprašanje prav odgovoriti, je sedaj še težavno, celo nemogoče.

Ameriške trte delimo poglavitno v štiri razrede, in to po rodovitosti ter kakovosti grozdja in pa po njih stanovitnosti zoper trtno uš. V prvi razred denemo lahko vrste, katere prav dobro, to je močno rode, pa nekamo čudno dišeče ali, bolj rečeno, smrdeče grozdje, ki jih pa trtna uš uničuje ravno tako kakor naše domače vrste (vitis vinifera), le nekoliko pozneje. Čudnemu duhu ali smradu grozdnemu pravimo tehnično „foks“. V ta razred spada tudi tako zvana izabela ali katanja, labruska, laški „uva fragola“, katere je po nekaterih slovenskih vinorodnih krajih, kakor na Goriškem okolo Gradiške in Prevačine, na Štajerskem okoli Maribora, na Dolenjskem v Mokricah i. t. d. že vse polno. Ta vrsta je res ameriška, v Evropo za španske kraljice Izabele iz Katanje (od tod njeno ime) prinesena, ali trtni uši ravno tako podvržena, kakor kaka domača vrsta, samo da uši nekaj let dlje kljubuje. Zato, ker je ta trta res ameriška, jako rodovita in ker posebno dobro strupeni rosi kljubuje, sade jo po nekaterih krajih posebno kmetje prav strastno, dasi daje prav neprijetno dišeče vino, češ, da je trtna uš ne bode uničila.

V drugi razred štejemo lahko vrste, katere tudi dobro rode, pa tudi trtni uši kljubujejo, grozdje, oziroma vino, ima foks-duh. V ta razred smemo umestiti tako zvano jorkmadejro, katera je po vsem labruski kaj močno podobna, le da ima veliko manjše grozde, drobnejše jagode, manjše liste in tanjši les.

Ali je ta vrsta popolnoma stanovitna zoper trtno uš ali ne, ni še do dobrega dognano; po nekaterih krajih (posebno po Franciji) jo namreč jako hvalijo, po drugih jej pa odrekajo vso vrednost. V Klosterneuburgu na primer uničila jo je trtna uš isto tako kakor navadno labrusko. Vender mora pa ta vrsta vsaj po gotovih krajih in v gotovi zemlji vključ trtni uši dobro uspevati, kajti sicer bi jej ne bila cena tako visoka, skoraj najviša med vsemi priporočenimi ameriški vrstami. Deželna kmetijska šola v Grmu ima te trte že cel, precej velik vinograd v Smolinji vasi zasajen zaradi pridelovanja vina — če tudi dišečega, tikoma zavoda ima pa še drug s to vrsto zasajen vinograd zaradi pridelovanja lesa za njeno pomnožitev.

V tretji razred uvrstimo lahko vrste, katere, dasi ameriške, nimajo nič foksa, ki so torej za napravo vina ravno tako dobre kakor naše domače vrste ter se vrhu tega še trne uši nič ne strašijo. V ta razred spadajo na primer Otello (črna vrsta), Elvira (bela vrsta), Jaquez (črna vrsta), Herbemont (črna vrsta). Te vrste torej bi najbolj priporočali. Toda tudi pri njih je neka nepravilika, in sicer ne majhna. Jaquez, Herbemont in Elvira so jako pozne vrste, katere bodo na Slovenskem k večjemu v Vipavi, v Istri in na Primorskem dozorevale, nikdar pa ne na Dolenjskem ali pa na Štajerskem. Otello smo lani videli v državnem vinogradu kostanjeviškem uže konec av-

gusta močno zrelo. Toda baron Babo nam piše v pismu z dne 2. t. m. o vseh teh vrstah tako le: „Sicer tudi te z jorkmadejro vred filokseri popolnoma ne kljubujejo.“

V poslednji, to je četrti razred, spadajo take ameriške trte, katere trtni uši sicer popolnoma (?) kljubujejo, pa skoraj čisto nič ne rodijo. Njih grozdje je namreč tako majhno, jagode tako drobne in brezsočne, da potrebujemo 50 do 60 hektolitrov grozdja — ako ne še več — za napravo le enega hektolitra vina. Vrste tega razreda moremo torej uporabiti za napravo vina le na ta način, da jih s cepiči naših domačih vrst šele cepimo, požlahtnimo, tako da imajo trte potem podzemeljski del ameriški, evropski pa nadzemeljski, deblo in vse drugo. Take ameriške trte bi bile: Riparia sourage (divja riparija), jorkmadejra, solonis, rupestris, cintiana in še drugih več. Ali tudi te vrste se ne izponašajo po vseh zemljah in legah enako dobro. Po nekaterih jih trtna uš uniči, po drugih jih sicer ne uniči, toda v 12, največ 15 letih napade cepljene trte neka bledica (chlorosis), in ob trte je. Da je istinito tako, dokazujejo razne jako obširne poskušnje na Francoskem, o katerih imamo dve jako obširni poročili. Eno je od ministerijalnega sekcijanskega svetovalca našega poljedelskega ministerstva, gospoda Depretisa, drugo od tajnika hrvatsko-slavonske kmetijske družbe v Zagrebu, od gospoda Fr. Kuralta. Prvo poročilo je skozi in skozi veliko bolj pesimistično od drugega. Sicer nam je znan slučaj s Štajerskega, kjer je čisto nov, z riparijo zasajen vinograd (blizu Bizelja) v prilično malo letih trtna uš popolnoma uničila. Francozi trdijo, da ni vsaka riparija enako dobra, to je proti trtni uši enako stanovitna. Za najboljšo smatrajo tako zvano „Riparia gloire de Montpellier“, o kateri nam tudi baron Babo piše, da je ona dozraj na vrhunci vseh riparij in tudi družih trt, katere za podloge našim evropskim priporočajo.

Ker so ameriške trte, cepljene s cepiči naših trt, sploh tako nezanesljive, posebno glede trajnosti in bolezni bledice (chlorosis), izmislili so Amerikanci sami še nekaj, kar zdaj Francozi in Italijani močno posnemajo. Plode namreč ob trtnem cvetju umetno ameriške trte z domačimi in domače z ameriški. Tako pridobljeno seme vsejejo in iz tistih trt (bastardov), katere najboljše grozdje rode, režejo potem cepiče za požlahtnitev čisto ameriških trt. Misel, katera jih pri tem vodi, je ta le: Ako utegne bledici to biti vzrok, da se sok čisto ameriških trt s sokom čisto evropskih (oziroma azijskih) ne spaja, potem se more sok čisto ameriških trt s sokom bastardov že veliko bolje spajati, in njih trajnost biti mora toliko večja.* Misel je gotovo zdrava, dobra, ako tudi ne učenjaki dokazana. „Vse je treba izkusiti, kar se ne da z vedo dokazati“, piše baron Babo, kateri še to dostavlja: Prav priporočila vredne barstardne vrste za požlahtnjenje čisto sočnih ameriških (riparij) bi bile: Etta (bela), Triumph (bela), Algavara (rdeča), Rogers hybrid (črna), Morion (črna), Black Pearl (črna), Black July (črna), Goethe (bela), Pocklington (bela), Noah (črna), Wilder (črna), Jona (rdeča).

Gospod učitelj z Goriškega se bode po vsem tem, kar smo mu dozdej odgovorili, namuznil ter rekel: „i zdaj sem pa tam, kjer sem bil, nič gotovega nisem o ameriških trtah vedel in nič gotovega tudi zdaj ne vem.“ In res je tako. Toda tako se ne godi le gospodu goriškemu učitelju, marveč tako godi se nam vsem, za stvar se brigajočim. Vsi skupaj dandanes še nič gotovega ne vemo, katera ameriška trta ali morebiti tudi neameriška

*) Tega stavka ne sme nihče za strogo fiziološko istinitega smatrati. Sami vemo predobro, da je asimilacija soka od vsega organizma trte odvisna, pa zaradi krajšega pišemo tako. Pis.

bode trtni uši popolnoma kljubovala. Vsi se moramo še danes držati izreka svetega Pavla, kateri je Korinčanom tako le pisal: „Vse zkusite, najboljše pa obdržite.“ Tako je in nič drugače, sam Bog pa daj, da bi kmalu drugače bilo.

R. Dolenc.

O škropilnicah za škropitev trt proti strupeni rosi.

S Štajerskega smo dobili dve pismi o najcenejših škropilnicah za trte. Eno pismo se naslanja na uže zvršene poskušnje, ki so se prav povoljno obnesle. Ker se držimo načela, da imajo objavljene izkušnje praktičnih kmetovalcev za vsak kmetijski list veliko vrednost in ker je vsako kakeršno si koli bodi škropljenje trt boljše nego nič, zato objavljamo zanimivi pismi, prepuščajoč našim vinarjem sodbo o popisanih izkušnjah. V obeh pismih je govorica o enakih brizgalnicah, in spisatelj drugega pisma je bil celo tako prijazen, da nam je poslal na ogled tako pripravo.

Gospod Fr. L., posestnik pri Sv. D., nam piše:

Glede na vprašanja v „Kmetovalci“, ki se tičejo najcenejših in dobrih škropilnic za trte, naznanjam Vam naslednjo svojo izkušnjo. Poslužil sem se navadne, priproste otročje igrače ali sikalice. Vsak menda ve dobro, da si otroci radi delajo iz bezgovega lesa sikalice, s katerimi morejo vodo do 8 metrov daleč sikati. Iz bezgovega debelca izločijo stržen, na sprednjem konci pa zabijejo čep z manjšo luknjico od bezgove. Po sredi se premieča palica z neprodušnim betom na konci. Ta igrača ima le ta nedostatek, da tekočine ne razpršuje. Ker pa brizgalnica mora tekočino razprševati v premajhne kapljice, pribil sem na sprednjem koncu namesto lesenega čepa z luknjo kositerno ploščico ter jo z dletom počez presekal, da je preseka (špranja) kakega pol $\frac{3}{4}$ široka. Da ne more tekočina pod ploščico v stran sikati, podložil sem jo z usnjatim kolobarčkom. Premiečna palica se na koncu ovije s platnom, sukancem, predivom ali s kako drugo neprodorno tvarino, da ne more tekočina nazaj uhajati.

Luknja se lahko s svodrom izvrtla kolikor treba široka, vendar ne čez 2 $\frac{1}{2}$ mm, ker je potem zelo težko pritiskati. Manjšim posestnikom, ki nimajo morda čez dve orali vinograda, zadostuje popolnoma ta pastirska pralica. Takim posestnikom pač res ni vredno do 20 gl. in še draže brizgalnice kupovati, akoravno bi se jih tudi več združilo, ker sčasoma utegne vendar ta uima prenehati. Ta domač stroj tudi izvrstno rabi, ako hoče roj pobegniti.

No, pokvari se tudi težko. Najhitreje še se obrabi sukanec ali predivo na koncu palice, kar se pa hitro lahko z drugim nadomesti, ne da bi orodje moral v mesto h kleparju nositi in bi morda najboljši čas za škropljenje zamudil. Zamudno pa tudi ni škropiti, kakor bi se komu zdelo. Jaz sem lani v svojem vinogradu jedno oralo v treh urah precej močno poškopril in si še tekočino sam donašal. Najlaže se škropi iz kake posode. Sprednji konec sikalice se pomoli v tekočino, palica se izvleče blizu do konca, in sikalice je polna. Zdaj se pomeri na trto, in palica se potisne kolikor moči naglo, da se tekočina bolj razprši. To delo se lahko kaj hitro ponavlja. Veliko boljše je, ako se škropi bolj z daleka, ker kolikor dalje tekočina prši, bolj se kapljice razdeljujejo in na zadnje se že kakor megla počasi na listje usedajo.

Lani se mi je tako izvrstno obneslo, da bi letos lahko kupil najmanj tri Allweilerjeve škropilnice, pa nočem, raje rabim svojega preprostega ama sad, ki ne stane niti vinarja. Pridelal sem vina dvakrat toliko, kolikor bi ga

sicer, in dvakrat toliko vrednega. Dasi imam vinograd posajen večidel s „Habševino“, katero je strupena rosa napadla pri nas že prvokrat 1878 l., samo ne tako hudo, kakor zadnja tri leta, vendar je še bilo lani ob trgatvi listje popolnoma zeleno. S to toliko hvaljeno trto se je najbrže strupena rosa v naše kraje zanesla, ker je najprej ta trs napadala, le zadnja tri leta se je pri nas tudi drugega lotila.

Gospod Sv. H., učitelj v Jarenini, nam piše:

Pošiljam Vam na ogled in preizkušnjo najcenejšo škropilnico proti strupeni rosi. Ker si jo lahko naredi vsak vinščak sam, ali mu jo pa izgotovi kak mizar za malo denarja utegne biti revnejšim vinogradnikom ž njo jako ustrezno. Posestniki prostranih goric bi lahko imeli po 3, 4, 5 in še več takih škropilnic.

Ako bi raza (špranja) na bakreni ploščici bila za pravo škropilno tvarino pretesna (zdaj le vodo lepo škropi), lahko se z nožem ali z dletom primerno razširi. Usnjeno kolesce med lesom in kovino brani, da tekočina po strani ne sika. Za škropilno zmes bi morale biti primerne brente, ki bi jih škropilci imeli tako za vrat obešene, da bi najlaže iz njih zajemali. Po potrebi in množini trsnega listja se lahko bet manj ali bolj ven potegne, da manj ali več tekočine zajame. Kolikor nagleje se bet v cev porine, toliko bolj na drobno se tekočina razprši. Da bi se pritlično listje tudi od spodaj škropilo, treba je le samo razo (špranja) na bakreni ploščici z dletom vsekati na pošev; taka sikalice škropi na eno stran. Pri nas v Slov. goricah bodo kmetje to ceno škropilnico zelo rabili. Tako jim ne bo treba podpirati nemških tovaren in izdelovalcev. Ako bo po Vašem prepričanju s to malo pripravo bornemu vinščaku slovenskemu kaj pomagano, blagovolite jo vzprejeti v cenjenega „Kmetovalca“, ki je naš pravi, odlični učitelj o gospodarstvu.

Agrarni odbor.

Pod predsedstvom gospoda kneza Alfreda Wredeja združili so se pod zgoraj navedenim imenom kmetovalci, da bi pri sedanjih žalostnih poljedelskih razmerah pospeševali kolikor mogoče porabo poljedelskih prirodnih in obrtnih pridelkov, po drugi strani pa da bi omogočili kolikor mogoče vredno dobivanje kmetu potrebnega blaga.

Svoj namen upa doseči odbor s tem, da zedini in združi nakupovanje in prodavanje ter omogoči neposredno kupčijo med pridelovalci in užitniki. Zato je stopil v zvezo z visokim c. in kr. vojniškim erarjem zaradi zakladanja pri vojaški upravi ter tudi z večimi užitniki.

Kupčijska dela opravlja odboru neka znana firma na Dunaji. Pogodbe sklepajo pridelovalci in užitniki neposrednje med seboj s pomočjo omenjene firme, ki prejema ob prodaji po 2% kupne cene kot navadno mešetnino, ako se ne zgovori kaj drugega.

Ker odpade na tak način vsak posrednji dobiček, upa odbor boljših pogojev kmetu dati pri nakupu in prodaji, nego je bilo do sedaj mogoče ob posrednji kupčiji.

Poskrbelo se je, da se bo dajalo za efektivno blago do 60% vrednosti na roko, od katerega predplačila se vselej 2% plačata.

Ker odbor popolnoma nesebično deluje in izkuša poljšati le položaj kmetom, prepričan je, da bo njegovo prizadevanje samo tedaj uspešno, ako ga podpirajo v tem kmetje sami. Le ako se mnogo kmetovalcev udeležuje, mogoče bo ustrezati vsem zahtevam velikih užitnikov, po drugi strani pa ceneje neposrednje prejemati blaga iz tovaren.

Posredovanje je brezplačno in sme se ga posluževati vsak posestnik.

Začasne določbe za občenje z agrarnim odborom na Dunaji, ki ima svojo pisarnico „I., Minoritenplatz 4“, so naslednje:

Agrarni odbor je centralna postaja za neposrednje občevanje pridelovalcev vseh vrst poljskih pridelkov z užitelji.

Vsi avstrijski in ogrski samosvoji posestniki, njih pooblaščenici in naletniki smejo se v to svrhu posluževati posredovanja agrarnega odbora.

Agrarni odbor posreduje brezplačno.

Naročniki, ki želijo poslužiti se posredovanja agrarnega odbora, prosijo se, da mu naznanijo, katero blago, hočejo prodati in katero kupiti. Množina in vrsta morata vedno biti natanko določeni.

Za kupčijska opravila voli agrarni odbor pooblaščenico firmo ali kako zmožno banko, ki oskrbuje kupčijo med kupovalcem in prodajalcem in prevzema delkredere za iztirjavanje; za trud plača naročnik 2% od fakture kot mešetnino.

Omenjena firma ali banka dajala bode naročnikom agrarnega odbora na prošnjo za poljedelske, gozdarske in obrtovalne pridelke do 60% vrednosti na roko; zato bo pa jemala po 2% obresti čez obrestno mero svojo.

Glede postavnih določeb pri kupovanju in prodajanju veljajo navade dunajske borze za sad in moko ali pa borze za blago.

Pri nedoločenih naročilih za nakupovanje in prodajo veljajo uradno zabeležene cene na Dunaji.

Posebne določbe za zalaganje armade naznanile se bodo pravočasno naročnikom agrarnega odbora.

V prepirih odločuje razsodišče, v katero voli vsaka stranka po enega razsodnika. Pri različnih mislih voli c. kr. kmetijska družba na Dunaji enega prvomestnika.

Njega svetlost knez Alfred Wrede na Dunaji zastopa agrarni odbor v vnanjih rečeh.

Dopisi pošiljajo se pisarnici agrarnega odbora: Wien, I., Minoritenplatz 4.

Razne reči.

— **Težkim mladim žrebetom** smeš klasti kuhan slad (malc), ker on dela močne kosti in mišice. Najboljši je slad namočen v solni vodi in potem pomešan z otrobi, ovsem in rezanico. Mladi konji naj ne dobivajo na dan po več nego po $\frac{1}{2}$ $\frac{h}{g}$ sladu, a močni konji, ki delajo, pa do 3 $\frac{h}{g}$.

— **Kako spravijo Kitajci sveže meso**, da se dolgo dobre obdrži? Denejo ga v lonec ter ga v njem z vrelo vodo zalijejo, tako da voda vse meso pokriva. Vrhu vode vlijejo nekoliko olja, in meso je čez teden dni še prav dobro.

— **Živali mazati s petrolejem je zelo škodljivo**, a vendar je pri nas še jako v navadi. S petrolejem namreč odpravljajo mrčes, zlasti uši. Vsled maže izgubi žival tek, dobi rane po životu, shujša, in dostikrat se pripeti, da pogine.

— **Gnojenje z mavcem (gipsom)**. Z mavcem gnoji zgodaj pomladi, in sicer detelji, lucerni ter grahorju. Na hektar potresi 450 do 500 $\frac{h}{g}$. Koder so suha tla, tam ga moraš trositi na sneg, ker rabi mnogo vlage, da naredi dober učinek. Koder je mnogo vlage, tam se gnojenje z mavcem vedno dobro izponese.

— **Žabe preženeš iz ribnjakov**, ako denes vanje ščuke, katere tudi po blatnatih ribnjakih dobro uspevajo. Ščuke žabe in njih ikre z veliko slastjo jedo in jih tako zatirajo.

— **Kopriva** je kaj dobra krmska rastlina. Kopriva sicer uspeva tudi na slabi zemlji, vendar je napačno misliti, da raste na taki zemlji na vsak način. Zemlja mora biti vsaj rahla in čila. Koder je nakopičenih mnogo ostalin od starih stavb, smeti i. t. d., ki se ne odstranijo prav brž, kaže prav dobro koprive sejati.

— **Plesnivega sena** živina ne je rada, in je tudi nezdravo. Tako seno pa narediš prav dobro užitno, ako je zrežes kakor rezanico, poliješ z vodo, v katero so bili pomešani otrobi, in potem v primernih posodah (na pr. zabojih) dobro skupaj stlačiš. V 30 urah se seno zgreje, postane prav dobro užitno in zdravju neškodljivo.

Vprašanja in odgovori.

Vprašanje 61. Ali luna res kaj vpliva na setev? Pri nas daleč na okrog trdijo, da detelja, o mlaji sejana, ni dobra, ker od take se živina slini, in zato tudi deteljo le ob stari luni sejejo. Kaj je pravi vzrok, da se včasih živina res zelo slini, kadar deteljo je? (L. S. v M. na Štajerskem.)

Odgovor: Da bi luna vplivala na krmsko deteljo, katera je vzrasla iz semena, sejanega ob mladi luni, to je vraža. Res pa je, da se pripeti, da se živina slini ob deteljni krmii. To prihaja ali od gliv, ki se zarede po detelji, ali pa od goseničje nesnage. Zlasti nekatere vrste gliv prav močno slinijo. Take glive so „peronospora viciae“ na grahu in grahorji in glive iz vrste „uromyces“, ki se zarede po rdeči ali štajerski, po beli in rumeni detelji. Zlasti zadnje glive so škodljive, ker živini oteče od njih vsa notranja sluzna koža po gobei, in vrhu tega povzročajo še drisko. Hudi nasledki so pa le pri konjih, pri govedih je samo slinjenje med jedjo brez drugih neprilik. Pripetilo se je, da je konju, ki je jedel tako deteljo, v šestih urah izteklo 36 do 40 funtov slin. Govedo dobi slinjenje tudi od plesnive detelje. Plesnoba pa tudi ni nič drugega nego glive. Vse te glive so seveda čisto majhna bitja, katerih brez povečevalne naprave ni videti. Pomoči proti takemu slinjenju ni druge, nego menjava krme.

Vprašanje 62. Imam jablan, katera vsako leto cvete, sadu pa vendar ne obdrži. Drevo je kakih 15 let vsajeno in lepo vzraslo. Kaj je vzrok neplodnosti, in kako pomagati? Omenjam, da je bilo drevo vsako leto obrezano, otrebljeno in pognojeno? (A. P. v Lj.)

Odgovor: Neplodnost drevesa prihaja od vrste ali pa od bujne rasti, najbrže bo zadnji vzrok pravi. Nekatere vrste, n. pr. mašanekar (gambovec), prično pozno roditi. Pa tudi bujna rast drevesna povzroča neplodnost. Gotovo preveč gnojite in preveč obrezujete. Ako se sok po drevesu z veliko silo pretaka, ne naredi se cvetni popi, ampak drevo žene v les. Cvetni popi se delajo le, ako se sok počasi pretaka, da se popi ne morejo v les, temveč v cvetje izpreminjati. Mislite si mladiko, na pr. z desetimi popi. Sok, ki pride v to mladiko, razdelil se bode na vse pope, recimo, na vsak pop pride desetino soka. Ako pa mladiko za polovico skrajšate, imela bode le 5 popov, in ves sok se bode namesto v deset v pet popov razlil. Pritisek bo velik, in vsak popek bode naredil poganjek. Za 10 popov pa bi bil tok preslab, in izpremenil bi bil spodnje v cvetne pope, in le gorenji bi pogladi mladike. Tem bolj seveda pritiska sok, ako je zemlja rodovitna, oziroma, ako gnojite. Poskusite svoje drevo narediti rodno s tem, da ga ne obrežete več ter mu ne gnojite. Le mlado drevo obrezujemo, dokler mu delamo obliko in nočemo, da bi rodilo, kasneje je le trebimo. Pri pritličnem drevju je seveda zopet drugače, njega ni nikdar nehati obrezovati. Ako Vam tudi ta nasvet ne bode pomagal, pa odkrijte drevesu en meter od debla proč korenine ter mu jih nekoliko posekajte in potem jih zopet zakrijte. — Nerodnosti Vaše jablani pa je lahko,

tudi enostransko, to je premočno dušikovo gnojenje vzrok. Okopljite pomladi drevo ter mu pognojite prav kmalu s pepelom in s kostno moko, katere doboste pri Luckmannu & Bambergu v Ljubljani. Kostna moka pa naj bode razkrojena ali izparjena, to je brez dušika, ter z razvezano fosforovo kislino.

Vprašanje 63. Strupena rosa je prišla lansko leto tudi na deteljo, da ni bila za zeleno klajo. Posušil sem jo, a živina je vender noče jesti. Kaj bi bilo narediti, da bi jo živina marala? (J. Š. v S.)

Odgovor: Kar Vi imenujete strupeno roso na detelji, to je res glivna bolezen, a je kaj drugega kot strupena rosa na trti. To glivo imenujejo učenjaki „Perizia“. Preraste pa vso deteljno rastlino, stebila in listje ter deteljo popolnoma očrni. Ker trosa te glive ne pokončata ni najhujši mrz ni suša in ker ostane v zemlji 2/3 leta živ, če tudi detelje ni na njivi, zato kaže povsod tam, koder je detelja tako bolna, sejati jo k večjemu čez štiri leta zopet na dotično njivo. Kako popraviti seno od tako bolne detelje, ne vemo Vam svetovati. Seno skoraj gotovo tudi zdravo ne bo. Poskusite ga v čebri popariti ter osoliti. Ako tako poparjeno seno potem živina hoče jesti, smete ž njim brez bojznosti krmiti.

Vprašanje 64. Ali je z žaganjem in tnalovino smeti takoj gnojiti? Ali tudi Vi trdite, da smrečje žaganje (kot gnojilo) in smrečji koli škodujejo trti ali jo celo zamore? (V. Z. v S.)

Odgovor: Žaganje in tnalovina naredita v zemlji šele tedaj učinek, kadar se pričneta razkrajati. To se pa godi zelo počasi, ker smola, zlasti v žaganji mehkega lesa, ovira razkroj. Bolje je torej oboje tvarino porabiti za mešanec (kompost), v katerem se z gnojnicjo in premetavanjem hitro razkroji ter je potem izvrstno gnojivo. Gotovo pa sveže žaganje, če ga preveliko množico v zemljo denemo, škoduje rastlinam, ker zemlji nje dobre lastnosti zelo premeni. Tak slab učinek žaganja smo že mnogokrat imeli priliko videti. Tudi, da smrečji koli trti škodijo, je pa neosnovana, to je le pravljica, ki se širi od rodu do rodu, izkusil pa tega od onih, ki to trdijo, ni še nihče. Poskusite torej v svojem vinogradu, in tako bode najboljši samega sebe prepričali in svoje sosede. Odgovornost, da smrečji koli ne bodo škodili trtam, pa prevzemamo mi.

Vprašanje 65. Imam komaj trinajst mesecev staro telico, ki se pa že poja vsake tri tedne. Ker bi si rad vzredil večo kravo, ne bi je še rad pustil k juncu ter čakal do sv. Jakoba. Ali bi čakanje kravi škodilo, ali utegne morda oboliti? (J. S. v D. pri Č.)

Odgovor: S čakanjem ne bodete mnogo dosegli, ker pojanje kaže, da se so kosti telice otdrile in da mnogo prirastka ni več pričakovati. Izkusite telico s tem udržavati, da dobiva sicer dosti, a malo tečne krme, in da ima priliko, mnogo po planem pregibati se. Da telice k biku ne ženete, ne bi ji sicer škodilo, a nevarno je, da se slednjič sploh nič več ne bode gonila, da se bode odebela in postala nerabna za pleme. Nazadnje bi pa to tudi ne bilo škoda, ker je zgodnja godnost za pleme podedna in bi teleta bila v tem enaka materi. V vaših govedih je mnogo krvi od buš ali pa so kar naravnost buše, te živali so pa navajene pičli krmi in slabi oskrbi, in če pridejo v količkaj dober hlev, pa se hitro spolno razvijajo in to prezgodaj. Hiter spolni razvitek pri govedih sicer ni napačen, a le tedaj ne, če je v zvezi tudi primerna telesna čvrstost, kakeršne pa ni Vaša goved. Po Vaših krajih bode le tedaj imeli kaj vredno goved, ako bodete svoje domače nič vredne bike odstranili ter vselej, kadar bodete kravo kupovali, kupili jo iz gorenjih krajev, koder imajo večje goveje pleme.

Vprašanje 66. Tukajšnji čebelarji trdijo, da je krastača škodljiva čebelam, ker se usede blizu uljnaka in tam lovi čebele. Ali je to res? (A. T. učitelj v O. na Primorskem.)

Odgovor: Krastače res love čebele in so jim zato škodljive.

Vprašanje 67. Imam v hišni sobi mravljinice, ki so že sedaj pričeli laziti. Kako naj jih odpravim? (Fr. A. v P.)

Odgovor: Mravljinice je težko iz sobe odpraviti, dokler se mravljišča ne ugonobe. Mravljišča so pa v starem strohnelem lesu, zatorej ga je treba odstraniti ter nadomestiti z novim. Ako mravljinice pridejo od zunaj, treba jim je pot preprečiti s tem, da se zamaše luknje, skozi katere dohajajo. Potresanje s soljo, pepelom i. t. d. neki tudi pomaga. Najgotoveje pa pomaga scalnica, če se ž njo namažejo tisti prostori, koder lazijo mravljinice, to je pa v sobi seveda težko narediti.

Vprašanje 68. Imam lepo jablan, katera je l. 1887. in 1888. zelo bogato obrodila, leta 1889. pa pričela pešati, listje ji je zrumenelo, in bojim se, da ne pogine. Jeseni sem zemljo okopal do korenin; je li bilo to prav, in kaj naj naredim? (Fr. A. v P.)

Odgovor: Pri Vas je ravno nasprotno od tega, kar odgovarjamo na 62. vprašanje. Vsled slabega pritiska soka je drevo močno rodilo in se tudi uneslo. Ni bilo prav, da ste korenine odkopali, hitro jih zopet zaspate, in sicer s prav dobro gnojno zemljo. Razen tega pa drevo pomladite, t. j. skrajšajte mu veje, da bode moglo mnogo novih poganjkov pognati ter se sčasoma zopet opomore. Kadar drevo močno rodi, vselej mu še tisto jesen dobro pognojite.

Vprašanje 69. Če je imela goveja živina uši, odpravili smo jih precej s svinjsko maščobo ali tabakovo vodo. Pri enem volu se pa to sedaj noče posrečiti. Kaj bi bilo še brez škode poskusiti? (L. v K.)

Odgovor: Naši kmetovalci imajo za jako zanesljivo sredstvo olje farških kapije. Gotov pripomoček je pa maža od živega srebra (siva žavba), a je strupena. Vola je tako privezati, da se ne more lizati, a tudi druga goved ne sme do njega. Mažo je dobro pod dlako vdrugiti. To naredite zjutraj, zvečer pa vola z milnico (žajfnico) dobro izperite. To gotovo in najhitreje pomaga. Sicer pa dobro oskrbovana živina, zlasti čiščena, nikdar ne dobi uši.

Vprašanje 70. Imam na vrtu polno mravljincev, kateri mi lazijo po drevju. Izkušal sem že razna sredstva, da bi jih odpravil, a ne posreči se mi. Kaj naj še poskusim? (J. Š. v P.)

Odgovor: Mravljinice drevju niso škodljivi, ampak pokončavajo mnogo mrčesov (ušice). Res hodijo na sadje, a le na pričeto, celega se nikdar ne lotijo. Francoski in laški vrtnarji pod svoje pritlikavce umetno stavijo mravljišča. Mravljinice pa odpravite s takega prostora, ako v zemljo zakopljete kako malo vredno ribo. Riba, ki guije, dela smrad, ki gotovo prežene mravljinice.

Vprašanje 71. Na Štajerskem sejejo v obče deteljno seme štajerske detelje med oves. Kadar posejani oves z brano podvlečejo, posejejo deteljno seme. Bi li ne bilo pametneje, deteljno seme takrat posejati, kadar je oves že izcimil in iz zemlje pognal. (Št. K. v M. na P. Štaj.)

Odgovor: Ako bodete deteljo sejali, kadar je oves šele izcimil, morate jo seveda z brano podvleči, a pri tem bode močno škodovali mlademu ovsu, ki ima še jako slabe koreninice. Drugače je s setvijo na ozimno, dobro ukoreninjeno žito; ako njega prevlečete z brano, hasni mu to še celo jako drbo. Razen tega je pa ob deteljni setvi tudi važno, da se zgodaj izvrši, ker imate potem že prvo leto tem boljše košnjo. Na Kranjskem sejejo nekateri deteljo celo na sneg in se zelo hvallijo. Naša detelja je pa tudi malo občutljiva, zato kranjsko deteljo še vedno radi kupujejo.

Vprašanje 72. Imam kravo, katera mi je štiri teleta skotila, sedaj pa se na noben način ne more oplemeniti. Vsak drugi mesec pride k biku, pa 8 dni vselej potem izlije iz sebe neko smrdečo materijo in za nekaj časa se zopet pomišlja. Krava je dobro rejena in koti izvrstna teleta za pleme.

Kaj naj počnem, ali ji na žili puščati ali jo prodati? (Št. K. v M. na P. Štaj.)

Odgovor: Vzroki najbrže so bolna spolovila, in zato Vam prav toplo priporočamo vprašati živinozdravnika. Izvrženje je nasledek nalezljive bolezni v maternici, zato vse ono, kar krava izvrže, skrbno odstranite, in kravo izpirajte z vodo, v kateri je na 100 delov raztopljen 1 del karbolne kisline. Pušcanje ne bode pomagalo, živinozdravnik bode pa kravo skoraj gotovo ozdravil.

Vprašanje 73. Kedar je čas lucerno sejati? (F. S. v L.)

Odgovor: Z lucerno je tako ravnati kakor z navadno deteljo, le ob setvi je gledati na to, da lucerna dobi še dosti zimске vlage, vendar je pa občutljiva proti mrazu, zato je pa ne smemo prezgodaj sejati. Mladi lucerni škodujeta suša in pa mraz, in na to se je pri setvi ozirati.

Vprašanje 74. Imam dovolj vodne moči in tudi prostora bi lahko v svoji kovačnici pogrešal, da bi si naredil stope za puhanje kosti. Vendar mi je vsa reč nejasna, ker še nikdar nisem videl kaj takega in tudi ne vem, kje bi si ogledal. Kako naj reč izvedem? (M. M. v Br. na Štajerskem.)

Odgovor: Reč ni tako lahka in tudi ne ceno. Ako hočete delati kostno moko za gnoj iz neizparjenih kosti, zdrobite kosti najprvo v stopah in potem jih zmeljite v moko na mlinjskih kamenih. Razen tega so pa še posebni stroji. Oglejte si na pr. tovarno za kostno moko v Ljubljani, ali pa se obrnite do katere tovarne, ki izdeluje take stroje. Da bi Vam vse, kar se dostaja kostne moke, tukaj razložili, ne kaže, ker reč morda nobenega drugega bralca ne zanima.

Vprašanje 75. V tukajšnji podobčini je mnogo gospodarjev sklenilo, da hočejo letos v njive svoje koruzo saditi. Do zdaj je obiloma niso še sadili, in sicer zaradi tega ne, ker prvič ni navada, a drugič, ako je posamezen kaj vsadi, uničijo mu jo razni ptiči (vrane, krokariji), potem otroci, ki gredo na dotično osamljeno njivo štruce ali storže krast. Ako pa vkljub vsem tem nezgodam kaj ostane, pa je pridelek — toda ne vsako leto — nezrel. Da je nezrel, menim, da je krivo seme, iz južnih krajev pripeljano, torej neprimerno tukajšnjemu bolj mrzlemu podnebnju. Vsled tega prosim, naj uredništvo nasvetuje, kje bi se udobilo seme in katere vrste koruze bi glede kvalitete in kvantitete za tukajšnji mrzli okraj bile najbolj prilježne? (F. v Z.)

Odgovor: Izkušnje so pokazale, da je izmed zgodnjih koruznih vrst povsem najboljša sekelska. V Biharu so naredili poskušnjo, da so 14. aprila sejali to turščico in so potem na isti njivi še enkrat isto leto pridelali popolnoma zrelo zrnje, vrsta „činkvantine“ pa v drugič niti zrnja ni več naredila. Sekelska turščica je pa tudi za tretjino rodovitnejša od činkvantine in pinjoleta. Te turščice pod imenom „sekelska turščica“ doboste pri grajščaku Arpádu pl. Szent-Királyji v Szombatfalvi pri Székely-Udvarhely na Ogrskem 100 $\frac{h}{g}$ za 15. gl., 50 $\frac{h}{g}$ za 8 gl., 25 $\frac{h}{g}$ za 5 gl. in $4\frac{3}{4}$ $\frac{h}{g}$ za 1 gl. 50 kr.

Gospodarske novice.

* **Umrli udje.** V ravnokar minulemu času pobrala je neizprosna smrt zopet tri odlične in dolgoletne ude naše družbe. Pretekli mesec je v Novem mestu umrl gospod **Anton Kalčić**, trgovec in posestnik ter ud kmetijske družbe od l. 1871. Pokojnik je bil občestisan mož, vrl značaj, ves zavzet za vsako dobro reč ter umen in napreden gospodar. — 27. februarija umrl je v Ilirski Bistrici na Notranjskem gospod **Jos. Ličan**, vrl kmetovalec in obče priljubljen mož ter ud družbe od l. 1859. — Dne 2. marcija je pa prizadela družbo posebno velika izguba, kajti umrl je v Šent Petru pri Novem mestu gospod **Anton Ogulin**, odvetniški koncipijent, posestnik na

Trški gori ter veleizobražen vinščak. Ogulin ima velike zasluge za probujo dolenjskega ljudstva v kmetijskem oziru, njega nam je zahvaliti, da je Dolenjska v vinarstvu in sadjarstvu napredovala. Ogulin je bil prejšnja leta duša kmetijskemu gibanju na Dolenjskem, on je priredil veliki kmetijski razstavi v Novem mestu in na Krškem, bil jako delaven član kmetijske podružnice v Novem mestu ter izvrsten poznavatelj dolenjskih trtnih vrst, zaradi česar se so do njega obračali najslavnejši trtopisci (ampelografi) evropski. Bodi mu časten spomin za služnemu možu!

* **Gospod Vaclav Goll**, c. kr. deželni gozdni nadzornik in glavni odbornik kmetijske družbe kranjske, odlikovan je z viteškim križem Frana Josipovega reda. Čestitamo prav srčno gospodu Gollu na zasluženem odlikovanju, ker si je v resnici velikanskih zaslug pridobil za gozdarstvo v deželi naši ter si vedel nakloniti zaupanje tudi kmetijskih posestnikov s svojim prijaznim ravnanjem.

* **Konjarski odsek** c. kr. kmetijske družbe je imel 3. t. m. svojo sejo. Navzoči so bili predsednik dr. Rudesch ter odborniki gg. Hanslik, Lenarčič, Perdan, Pirc, Povše in Seunig. — Odbor določi, da pridejo novi žrebci težkega plemena v Selo, Podnart in na Pšato. — Določijo se darila in dnevi za letošnjo obdaritev konj. Obdaritve bodo meseca septembra, in sicer 3. v Bledu, 4. v Kranji, 6. na Vrhniki, 9. v Ribnici, 11. v Trebnjem in 13. v Šent Jarneji. — Konjske dirke se prirede kakor lansko leto iste dneve popoldne, kakor premovanje, in sicer na Vrhniki ter v Šent Jarneji.

* **Fr. Müller**, tajnik c. kr. kmetijske družbe štajerske, dobil je pri občnem zboru te družbe dne 6. t. m. naslov generalnega tajnika.

* **C. kr. kmetijsko društvo v Gorici** bode dne 20. marcija imelo občni zbor v Gorici. Na dnevnem redu je poročilo o delovanju, polaganje računov in volitev podpredsednika.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 3. marcija 1890.

Seji je predsedoval družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Ivan Munik, navzoči so bili podpredsednik gospod Josip Fr. Seunig in odborniki gg. Detela, Lenarčič, Povše, Robič, Witschl, dr. pl. Wurzbach in tajnik Gustav Pirc.

Odbor naprosi gosp. predsednika, da čestita gosp. odborniku c. kr. gozdnemu nadzorniku V. Gollu na odlikovanju z viteškim križem Frana Josipovega reda.

Odbor ukrene kupiti 50 trtnih škropilnic proti peronospori ter jih dati podružnicam, da jih bodo posojale takim manj prepomožnim vinščakom, kateri so naročili galice, a škropilnic ne morejo kupiti.

Za povzdigo prasičje reje ukrene prositi glavni odbor za l. 1890. 300 gl. deželne podpore in izkušati, da dobodo vsaj vsi udje, kateri so prosili angleških prasičkov, še to pomlad jih.

Prošnje občine Veliki Cirknik, da se ji dovoli še tretji semenj, glavni odbor vladi ne priporoči.

Pritožbo ljubljanskih kovačev zaradi konkurencije v družbeni podkovski šoli ukrene odbor z ozirom na resnično obstoječe razmere rešiti.

Za vipavsko podružnico ukrene odbor izposlovati podpore za dva poskusna vinograda.

Odbor se pridruži opavski kmetijski družbi, katera zahteva, da se izpremeni postavni načrt za mitnice v korist vozovom, kateri so v zvezi z obdelovanjem polja in s kmetijstvom sploh.

Odbor ukrene vpisati družbo za uda c. kr. družbi za konjarstvo na Štajerskem.

Za nove ude se vzprejmo:

Karlovšek Ivan, posestnik sin v Šmarjeti; Klemenšek Josip, posestnik v Lazih; Rudolf Janko, učitelj na Vrabčah; Hostnik

Leopold, posestnik v Šmartnu pri Litiji; Novak Martin, c. kr. poštar v Kamniku; Podobnik Franc, veleposestnik v Št. Vidu; Znidaršič Fran, posestnik in vinotročec v Zdenški vasi; Jerman Matija, posestnik v Vel. Zlatenku; Kastelic Fran, posestnik v Brslinu; Nagel Mihael, posestnik v Smolinji vasi; Škrbinec Jarnej, posestnik v Črni vasi; Žura Franc, posestnik v Muhačeru; Hübschmann Vincenc, c. kr. stotnik v pok. v Ljubljani; Potočnik Gustav, nadučitelj v Petrovčih; Kostanjevec Josip, učitelj na Colu; Pregl Franc, posestnik v Podkrajji; Gašperlin Lovrenc, posestnik na Polici; Verhunc Janez, posestnik in župan v Selcih; Sajovic Franjo, gostilničar v Litiji; Munič Mihael, posestnik v Obrežji; Gač Alojzij, trgovec v Kostanjevici; Lomšek Simon, učitelj v Cerkljah na Dolenjskem; Karlin Janez, posestnik v Dolnji Brezovici; Stražar Matevž, posestnik v Brezovici; Kaplenek Ivan, župnik na Blokah; Bajc Franc, župan in posestnik na Colu; Roštohar Vincenc, posestnik v Gorenjem Pijavškem; Rotar Anton, posestnik v Šmartnu; Sajovic Janez, posestnik in čebelar v Stari vasi; Zalokar Jože, posestnik na Vinkah; Kerhlikar Anton, posestnik v Ljubeku; Krajc Matija, posestnik in trgovec v Grahovem; Ogrinc Ivan, posestnik in trgovec v Grahovem; Lunka Josip, posestnik v Grahovem; Mele Pavel, posestnik v Grahovem; Sigmund Josip, posestnik v Žirovnici; Sežen Matej, posestnik in trgovec v Žirovnici; Debevec Ivan, posestnik in mlinar v Žirovnici; Štrniša Anton, usnar in posestnik v Toplicah; Šušteršič Jože, gostilničar, mesar in posestnik v Toplicah; Jombart Gabriela, grajščakinja v Klevevžu; Kunšič Ivan, posestnik v Gorjah; Ferme Anton, župnik pri Sv. Štefanu; Zaplotnik Janez, posestnik na Letenicah; Schwarz Friderik, gostilničar, mesar in posestnik v Novem mestu; Kulovic Matija, posestnik in mesar v Vavti vasi; Šlibar Makso, učitelj v Vavti vasi; pl. Reya-Casteletto Srečko, grajščak v Nemški vasi; Hrib Štefan, posestnik in gostilničar v Vipavi; Zarl Anton, samski posestnik v Svižnem; Podkrajšek Katarina, veleposestnica v Šebalku; Ložar Josip, posestnik in trgovec v Dobrujni; Šribar Jožef, posestnik na Straži (pri sv. Valentinu); Toman Janko, učitelj v Moravčah; Breclj Ant. kovač v Gočah; Kodre Janez, posestnik v Ložeh; Nabergoj Anton, posestnik v Ložeh.

Svarilo.

Proti strupeni trtni rosi je jedino sredstvo škropljenje z modro (plavo) galico (bakrenim vitrijolom). Žalibog hočejo brezvestni trgovci porabiti to priliko ter slepariti vinogradnike s prodajo nič vrednega in celo škodljivega blaga, če tudi po nizki ceni. Z Dolenjskega so došle kmetijski družbi vesti, da prodajajo nekateri tamošnji trgovci modro galico po 16 kr., in v Ljubljani jo nekdo ponuja po 29 kr. kilogram. V pojasnilo bodi, da stoji galica danes na Dunaji 37 do 38 gld., oziroma, ako je kdo kupi cel vagon, pa 32 do 33 gld. Iz tega je razvidno, da bakrenega

vitrijola nihče ne more prodajati po gorenjih cenah. Kar ti brezvestni trgovci vinogradnikom ponujajo, ni drugega nego solnograški dvojni, bayreuthski ali admontski vitrijol, ki obstoji iz tretjine bakrenega in dveh tretjin železnega vitrijola. Kar pa nekateri dolenski trgovci po 16 kr. kilo ponujajo, to pa ne more biti nič drugega nego zelena galica ali železni vitrijol. Solnograški vitrijol stoji v tovarni 16 gld., zelena galica pa 4 gld. novi cent. Ker zelena galica nima za trte nobene vrednosti, ogoljufan je vsak, ki kupi druge nego prave modre galice. Modra galica mora biti lepe, temno modre (plave) barve. Kranjska kmetijska družba rada zastonj pošlje gg. župnikom in županom po Kranjskem male vzorce modre galice, da se vedo kmetovalci pri nakupu ravnati. Želeti je, da kmetijska družba zve imena nepoštenih prodajalcev galice, da ji bodo mogoče vinsčake njih svariti.

Ugodna prilika.

V drevesnici c. kr. kmetijske družbe je oddati še nekaj tisuč do 2^{ny} visokih jablan od angleške zlate parmene in hrušek normanske moštнице. Drevesa so brez krone ter velja vsako 10 kr. brez zavoja.

Naročila je pošiljati podpisanemu odboru.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

V Ljubljani 15. marca 1890.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Kranji

ima v četrtek dne 10. aprila t. l. popoldne ob 1/2 3. uri v mestni hiši v Kranji svoj občni zbor.

Baron Lazarini s. r., predsednik.

Podružnica c. kr. kmetijske družbe v Trebnjem

bode imela v četrtek dne 29. marcija t. l. svoj občni zbor popoldne v šoli v Trebnjem.

J. Treo s. r., načelnik

INSEERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalec“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zelo priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu a i prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebsčin.

Prodaja drevja.

Grajsčina Slap pri Vipavi ima naprodaj več tisoč jablan in hruškovih dreves najzlahotnejših vrst. Cene so za polovico znižane, to je od 40 do 45 kr. na 20 do 25 kr. ker se bode drevesnica opustila. (45—1)

Naročila sprejema oskrbništvo grajsčine na Slapu pri Vipavi.

Kako moreš vreme naprej določiti?

Le z „hydrometrom“ t. j. z rastlinsko vremensko uro. Ta ura kaže 24 ur naprej vreme. Sicer take ure izdelujejo v mnogih krajih, a le one so prave katere razpošilja „Vereins-Centrale in Frauen-dorf, Post Vilshofen in Bayern“. Hygrometri imajo podobo lične ure ter stoji 2 marki t. j. 1 gld. 20 kr., lepši izdelani pa 4 marke t. j. 2 gld. 40 kr. (41—1)

Sadna drevesa, divjake, cepiče, vrtnice itd. itd.,

priporoča po primerno nizki ceni (33—2)

F. OGOREVC,

lastnik drevesnice pri Brežicah (Rann) Štajarsko. Cenik nemški ali slovenski pošljem na zahtevanje zastonj.

Goseniške bakle,

najboljše sredstvo za pokončevanje goseniške zalege in zapredkov po drevji (glej 3. številko „Vrtnarja“) ima na prodaj (27—3)

Josip Stadler v Ljubljani, Črevljarske ulice
in sicer po 90 kr., močnejše po 1 gld. 10 kr.

Jabolčne divjakce

za pikirati, prodaja

kmetijska šola na Grmu.

Tisuč prve vrste 8 gld. sto prve vrste 80 kr.

" druge vrste 5 gld. " druge vrste 50 kr.

Cepiče raznih vrst jabolk, hrušk, češenj, sliv, marelic, sliv po krajcarji komad. (39-2)

Za škropljenje trt proti strupeni rosi (peronospori) sprejema naročila na

škropilnico c. kr. kmetijske družbe kranjske s Samassovo sesalko

glavni odbor te družbe v Ljubljani, Salendrove ulice št. 3, in sicer po nastopnih cenah:

Škropilnice z bakreno brento za ude po 18 gld., za neude po 20 gld.

Škropilnice s posvinčeno železno brento za ude po 15 gld., za neude po 17 gld.

Te cene so tako nizke, da rabnih škropilnic sploh nikoder ni cenejši dobiti.

Ker se izdelujejo škropilnice pod nadzorstvom družbe in se bodo pred pošiljavitvijo vse skusile, zato odbor le za tiste jamči, katere on preskrbi in katere imajo vtisnen pečat družbe. (29-1)

Le pravočasno došla naročila se bodo zvršila in sicer konci meseca aprila ter v začetku meseca maja.

Esenca za želodec

lekarja Piccoli-ja v Ljubljani je koristno zdravilo proti boleznim želodca in črev, jeter in vranice, proti zlati žili, telesnemu zaprtju, vodenici, povračajoči se grži, kakor tudi proti glistam pri otrocih.

Kemična analiza je pokazala, da so zdravila, katera hvalisajo kot nezmotljive pripomočke proti raznim boleznim ter jih prodajajo pod kričecimi imeni, posebno balzami in kroglice, sestavljena iz lopatike (aloë) in drugih škodljivih snovi.

Od dr. Hager-a, v Frankobrodu ob Odri in profesorja Knapitsch-a, zapriseženega sodnega kemika v Ljubljani napravljena kemična analiza te esence, pripravljene po receptu dr. Stöckl-a, c. kr. vladnega svetnika in zdravstvenega poročevalca za Kranjsko, z ozirom na naj-novejše skušnje in predpise današnjih zakonov, je za trdno pokazala, da je ta esenca sestavljena iz samih zdravilnih, med rastlinstvo spadajočih snovi, da v njej ni niti trohice lopatice, e, da ni nikako drastično sredstvo, marveč lahko in ob jednem zanesljivo, delovanje organov urejajoče zdravilo, ki organizmu nikakor ne škoduje, če se prav delj časa rabi. To esenco prodaja po 10 kr. samo izdelovatelj

G. PICCOLI, lekarna „pri angelu“
v Ljubljani na Dunajski cesti.

Po 15 kr. dobiva se v lekarni Sladović-evi v Novem mestu, kakor tudi skoraj v vseh lekarnah na Štajerskem, Koroškem, Primorskem, v Istriji in v Trstu. (40-1)

Esenco za želodec pošilja izdelovatelj proti poštnemu povzetju v skatljah po 12 stekleničic za gld. 1-36, po 24 za gld. 2-60; po 36 za gld. 3-84; po 44 za gld. 4-26; po 55 za gld. 5-26; po 110 za gld. 10-30; po 550 za 50 gld.

Dupavski semenski oves

(Duppauer Saathafer)

je staroskušena, mnogokrat odlikovana, od c. kr. kulturnega sveta posebno priporočena, izvrstna zgodnja vrsta. (32-2)

Izvirno seme, ki tehta 56 kgr. hektoliter prodaja le

gräflich Zedwitsch'es Rentamt in Duppau, Böhmen.

En hektoliter stoji brez vreče 5 gld. 50 kr.

Lekarna
Josipa Svobode

pri „zlatemu orlu“

Ljubljani,

Prešernov trg.

ima vedno naprodaj skušene lekarniške posebnosti ter priporoča kmetovalcem zelo priljubljena, skoz mnogo let izkušena in z izvrstnim uspehom rabljena zdravila za živino, in sicer:

Živinski prašek kot obdono zdravilo za konje, goved in prašiče, ki se doda krmi. En zavoj stoji 20 kr. več 30 kr.

Konjski cvet (restitučni fluid) za obdrženje konjskih nog kot izvrstno krepčilno sredstvo za konje, ki na negah slabé. Velika steklenica stoji 80 kr., kdor jih več naroči, dobi jih cenejši. (23-4)

Zdravila razpošiljajo se vsaki dan. Pri naročilih zadostuje dopisnica. Naslov je: Jos. Svoboda, lekarnar v Ljubljani.

Cel lanski letnik „Kmetovalca“

s prilogo „Vrtnarjevo“ vred

prodaja iztis za družbene ude po 1 gld., za neude po 2 gld. dokler je kaj zaloge (30-2)

tajništvo c. kr. kmet. družbe kranjske v Ljubljani.

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradcu.

(Ta drevesnica pripoznana je kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izborno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in prtiličnih: **sadnega drevja**, visokodebelnatega in prtiličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požahnitve; **divjakov** in **podlag za prtilikovec**; **jagodnega sadja**; **lepotičnega drevja** in **grmovja**, drevja (5-5) **za drevorede** itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih **cepičev** vsih vrst sadja

☞ Cenike je dobiti zastonj in franko. ☜

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: **Nauk o umni živinoreji**. Cena 80 kr.

" " **Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati**. Cena 50 kr.

" " **Nauk klavno živino in meso ogledovati**. Cena 20 kr.

Gustav Piro: **Mlekarstvo**. Cena 10 kr.

L. Porenta: **Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi**. Cena 10 kr.

Adolf Trientl: **Stelja in gnoj**. Cena 10 kr.

☞ Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštnem povzetju, kdor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto

Nik. Hoffmann,

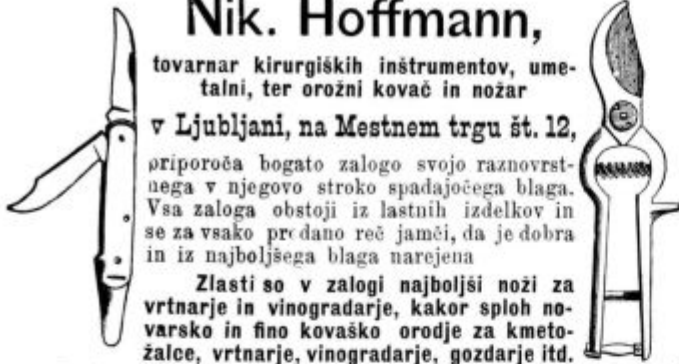
tovarnar kirurških inštrumentov, ume-
talni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrst-
nega v njegovo stroko spadajočega blaga.
Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in
se za vsako prodano reč jamči, da je dobra
in iz najboljšega blaga narejena

Zlasti so v zalogi najboljši noži za
vrtarje in vinogradarje, kakor sploh no-
varsko in fino kovaško orodje za kmeto-
žalce, vrtarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši
kakovosti narede (4—5)

!! Zelo ugodna ponudba !!

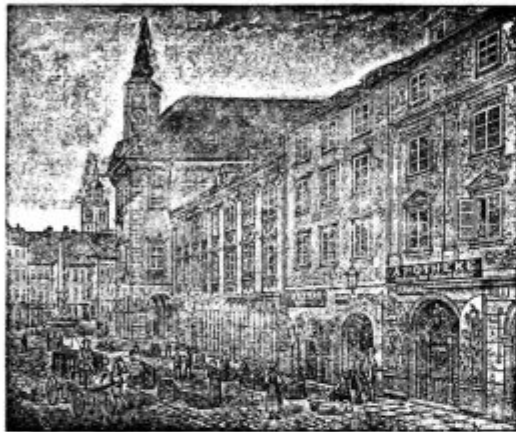
Na prodaj je pod prav ugodnimi pogoji pol ure
od Ljubljane ležečo lepo posestvo s prostornimi
gospodarskimi poslopji in s 70 orali posestva.

Vsled bližine mesta se vsi pridelki lahko
hitro in dobro prodajo.

Lega in stanje posestva narede je pripravno,
za vsako obrt in velike obokane kleti so kaj pri-
kladne za vinskega trgovca.

Prodajo se tudi sama poslopja z velikim tik
ležečim sadnem vrtom. (38—2)

Kje? pove uredništvo tega lista.

Lekarna Trnkóczy,

zraven rotovža v Ljubljani
na velikem mestnem trgu,

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdravila. Ni ga
dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval o naših izborni
skusenih domačih zdravilih. Lekarne Trnkóczyjevih firm so:
Na Dunaji dve in ena kemična tovarna v Gracii (na Stajar-
skem) ena pa v Ljubljani. P. n. občinstvo se prosi, ako mu
je na tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto
dobi, da naslov tako-le napravi:

Lekarna Trnkóczy poleg rotovža v Ljubljani

Cvet zoper trganje (Gicht),

je odlično najboljšo zdravilo zoper protin in
revmatizem, trganje po udih, bolečine v križu
ter živcih, oteklino, otrpnele ude in kite itd.,
malo časa, če se rabi, pa mine popolnem trganje,
kar dokazuje obilno zahval. Zahteva naj se samo
„cvetu zoper trganje po dr. Maliču“ z zraven
stoječim znamenjem. 1 steklenica 50 kr., tucat
4 gld. 50 kr. (20—2)

Če ni na steklenici zraven stoječega
znamenja, ni pravi cvet in ga precej nazaj vrnite.

Kričistilne kroglice

ne smeje bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in so se
vže tisočkrat sijajno osvedočile pri zabasanji človeškega telesa,
glavobolu, otrpjenih udih, skazenem žolodcu, jetrnih in obistnih
boleznih, v škatljicah à 21 kr.; jeden zavoj s 6 škatljicami
1 gld. 5 kr. Razpošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Vsa ta naštetna zdravila se samo prava dobijo v lekarni Trnkóczyja v Ljubljani
zraven rotovža in se vsak dan s pošto razpošilja.

Schutzmarke.

Marijanceljske kaplice za želoдец,

kerim se ima na tisoče ljudi zahvaliti
za zdravje, imajo izvrsten vspeh pri vseh
boleznih v želodcu in so neprekosljivo
sredstvo zoper: manjkanje slasti pri
jedi, slab želoдец, urák, vetrove, koliko,
zlatenico, bljuvanje, glavoból, krč v
želodcu, bitje srca, zabasanje, gliste,
bolezni na vranici, na jetrih in zoper
zlato žilo. 1 steklenica velja 20 kr.,
1 tucat 2 gld., 5 tucatov samo 8 gld.

Svarilo!

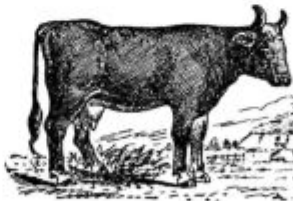
Opozarjamo, da se tiste istinite Ma-
rijanceljske kaplice dobivajo samo v
lekarni Trnkóczy-ja zraven rotovža na
velikem Mestnem trgu v Ljubljani.

Planinski zeliščni sirup kranjski

za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripavost,
vratoból, jetiko, prsne in pljučne bolečine: 1 stekl. 56 kr.,
1 tucat 5 fl. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Zdravila za živino.

Štupa za živino.

Ta prav dobra štupa pomaga
najbolje pri boleznih krav,
konj in prasičev. Konje varuje
ta štupa trganja po črevih,
bezgavk, vseh nalezljivih kuž-
nih boleznih, kašlja, pljučnih in
vratnih boleznih ter odpravlja
vse gliste, tudi vzdržuje konje
debele, okrogle in iskrene.
Krave dobé mnogo dobrega
mleka. Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zametkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

Cvet za konje.

Najboljše mazilo za konje,
pomaga pri pretégu žil, ote-
kanji kolen, kopitnih boleznih,
otrpjenji v boku, v križi itd.,
otekanji nog, mehurjih na
nogah, izvinjenji, tiščanji od
sedla in oprave, pri sušici itd.
s kratka pri vseh unanjih bo-
leznih in hibah. Steklenica z
rabilnim navodom vred stane
le 1 gld., 5 stekl. z rabilnim
navodom vred samo 4 gld.

„Unio catholica“

vzajemni zavod za zavarovanje škod
na Dunaji. I., Bäckerstrasse 14.

koncesijovan vsled ministerske naredbe z dnem 28. febru-
varija 1889.

Zavod zavaruje:

**Premakljivo in nepremakljivo premoženje proti škodi
po požaru, strell in eksploziji** — za taka zavarovanja
jamčijo solidarno prvi vzajemni zavarovalni zavodi, kateri
so člani razdelilnega društva vzajemnih zavarovalnic. Vsled
zveze z vzajemnimi zavarovalnimi zavodi zamore »UNIO«
zavarovanja v največji vrednosti sklepati in daje na podlagi
te zveze svojim zavarovancem največjo varnost. Vsakoletni
prebitek razdelil se boče med zavarovance.

Zavod vpeljal je tudi novo, doslej še ne poznato stroko
zavarovanja, namreč:

**Zavarovanje cerkvenih zvonov proti prelomu ali
razpoku.** V to stroko spadajo one škode, katere niso na-
sledki požara, temveč ki nastanejo vsled drugih katerih-koli
slučajev. K vdeležbi v tej zavarovalni stroki vabijo se vsi
prečastiti cerkveni predstojniki.

Tudi posreduje zavod pri prvih vzajemnih zavarovalnicah
zavarovanje na življenje in proti nezgodam.

Vprašanja gledé zavarovanj blagovolijo naj se podpisa-
nemu glavnemu zastopu ali pa okrajnim gospodom zastop-
nikom dopošljati.

Zastopništva po deželi oddajamo zaupnim osebam, ka-
tere se naj pismeno ali ustno pri podpisanem glavnem za-
stopu oglašé.

Ljubljana, meseca februvarija 1890. (31—2)

Glavni zastop zavoda „UNIO CATHOLICA“ v Ljubljani
za Kranjsko, Spodnje-Štajarsko in Primorsko.

„Ljubljanski zvon“.

(2—3) Stoji pol leta gld. 2.30, četrta leta gld. 1.15.

Semenarska postaja

C. Rambousek-a v Zborowu, pošta Forbes
na Češkem

ponuja za pomladansko setev semena sledečih jarih žit
in krompirja:

Jara žita: Pozlahtnena menjalna pšenica
Zborovska menjalna in velikanska rž
Oregonski, švedski Hudikswall in Bestehorn ječmen
Zborovski, švedski, Milton, Luher velikanski ligowski,
Welcome in Triumph oves itd

Krompir: Zgodnji: Zborowski, Oneida, cesarski, Extra,
Early Vermont, Early Mayflower, Darling in The
May Queen itd.

Pozni: Biser, Anderssen Hertha, Aurora, Magnum bo-
num, Rambousek, Unikum, Matador itd.

☛ **Cenike dobiti je na zahtevanje zastoj.** ☛

Ravno tukaj dobiti je jajca od **Endemskih velikan-
skih gosij, jajce po 80 kr. od Pekinskih in Avlesburvskih
rac, jajce po 20 kr.** (7—5)

Prodaja drevesnih sadik.

V c. kr. gozdnem vrtu pod Rožnikom in v Gradiši
pri Ljubljani odda se prihodno spomlad okoli tri milijone
drevesnih sadik proti temu, da se za vsak tisoč z zavi-
janjem in odneskom do železnice ali do pošte vplača za
triletne smreke 1 gld. 50 kr. — za dvoletne borovce
1 gld. 70 kr. — za enoletne akacije 1 gld. 60 kr., in
za vrbove količke vsake vrste 1 gld.

Naročila sprejema proti vplačilu spadajočega zneska
c. kr. deželno gozdno nadzorništvo v Ljubljani.

**Od c. kr. dež. gozdarskega nadzorništva
za Kranjsko.** (34—2)

Andr. Druškovič

trgovina z železom, mestni trg št. 10,

*priporoča po zelo nizki ceni okove za okna in vrata, storje za štokadoranje,
samokolnice, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši
kamniški Portland- in Roman-cement, sklejni papir (Dachpappe) in
asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena*

štedilna ognjišča in njih po- samezne dele.

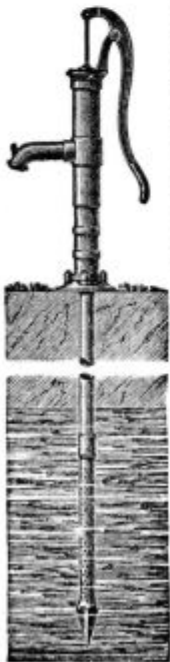
Vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malih urah in majhnimi
stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za
izkopane vodnjake, železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za le-
sene cevi mesingaste trombe in ventile in železna okova.

Za poljedelstvo:

vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno nasajeni plugi in plužna železne
in lesene brane in zobove zanje, motike, lopate, rezovnice, krampe itd.

☛ Tudi se dobiva zmerom sveži dovski mavec (Lengenfelder Gyps)
za gnojenje polja. ☛

(21—4)

Deželna

„pri Mariji

Ljubljana

Mestni trg št. 11.

od

L. Grečel-na

lekarja

lekarna

pomagaj“

prva in najstarejša

alopatiška in homeopatiška

lekarna

na Kranjskem.

Zaloga

vseh skušenih tu- in inozemskih medicinskih,
farmaceutičkih

preparatov in posebnosti

je priporočena slavnemu občinstvu in naznanja tu spodaj le nekatera njenih skušenih zdravil in sicer:

Cvet zoper luskinje je najracionalnejše sredstvo za odstranjenje sitnih luskin na glavi, ki so tolikrat vzrok plešam. Cena steklenici z navodilom rabe 80 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem za odpravo vsakovrstnih bolečin, bodi si akutnih ali kroničnih. Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Pijakerski prašek, znano zdravilo proti kašlju. Cena škatljici 25 kr.

Francoski čaj proti kašlju. Po pravem receptu narejen samo v moji lekarni, ter je izkušeno sredstvo proti vsem prsnim boleznim, kašlju, zamolklosti itd. Cena zavoju 25 kr.

Grenko vino tudi želodec krepčujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorenjskih rastlin, izvrstno upliva pri raznih želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedij, slabem želodcu, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. Steklenica, z navodilom rabe velja le 80 kr.

Horstova voda za oči proti vnetim očem, njih kataralnim afekcijam. Cena steklenici 30 kr., dvanajstori 3 gld.

Kaplje za bledične, dobro sredstvo proti pomanjkanju krvi, zobe ne črné. Cena flakonu 40 kr.

Kaplje zoper krč neprekosljive glede zdravilne moči, nekaj kapljic na sladuru ali v kamilčnem čaji takoj ukroti krč. Cena steklenici 86 kr., 1 dvanajstori le 3 gld.

Kaplje zoper mrzlico, za menjajočo mrzlico vsake vrste. 1 steklenica 30 kr., dvanajstori 3 gld.

Kri čistilne kroglice poprej univerzalne kroglice imenovane. Dobivajo se pristne le pri meni. Cena škatljici 21 kr., zvitku s 6 škatljicami in navodom rabi 1 gld. 5 kr., 6 zvitkov 5 gld. 25 kr.

Kri čistilni čaj Köllerjev. Majhen zavitek 75 kr., velik 1 gld. 30 kr. z navodom rabe vred.

Kroglice zoper bledico dr. Blanda (pocukrane), katere rabijo najslavnejši zdravniki z uspehom proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju). Škatljica velja 60 kr.

Mazilo za kile, ta iz svežih, močnih aromatičnih planinskih zeljišč kuhana maža ozdravi vsakovrstne kile, naj so tudi zastarane. Cena lončku 1 gld.

Oblíž zoper kurja očesa, oblíž za turiste imenovan Luserjev 60 kr., ravno tak pa od mene narejen le 40 kr.

Rusko mazilo zoper ozeblino po nekem posebnem, dosedaj še nikomur znanem predpisu pripravljena. Cena lončku 40 kr.

Sirup iz planinskih zeljišč proti kašlju, hripavosti, prsnim in plučnim boleznim itd. je napravljen iz pravih planinskih zeljišč. Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. Cena steklenici 60 kr.

Univerzalni jedilni prašek. Ta prašek je v širnih krogih pripoznan za izvrstno sredstvo proti zlatej žili, slabemu želodcu, zgagi, pomanjkanju slasti do jedij in zabasanju ter je jako priljubljen. Cena škatljici z navodom za rabo 50 kr.

Univerzalni zdravilni oblíž ima vse kreposti, ki se morejo zahtevati od oblížev najboljših in daleč znanih sestavin. To je racionalno in mnogo preskušeno sredstvo za

popolno ozdravljenje vseh vnetij, ran in otekin. Cena škatljici 30 kr.

Ustna voda dr. Duflosa pripravljena iz ameriških rastlin, jako aromatična, ohranja zobe in dlesno čisto, zdravo in ozdravi vsakovrstne zobne bolečine. Po tem takem je jedno najprvih in najizvrstnejših sredstev za ohranjenje zob in dlesna. Cena večemu flakonu 60 kr.

Zobne kapljice, odontin imenovane. Steklenica velja 10 kr., 1 dvanajstori 90 kr.

Zobne kapljice po dr. Hagerji, ukrote nakrat tudi najhujšo zobno bolečino. Steklenica velja 30 kr.

Zobni prašek beli, po dr. Heiderji, je jako priljubljen in se mnogo zahteva. Poleg tega imam vedno v zalogi rudeči, sivi in črni vegetabilni zobni prašek. Škatljica velja 30 kr.

Želodečne kapljice Marije Pomagaj. Te kapljice ozdravijo vsakovrstne bolezni želodca, da celo najtrdovrstnejše, zlasti pomanjkanje slasti, do jedij, liščanje v želodcu, krč v želodcu, motenje prebavljenju, koliko, zagnetenje vrance in jeter, žolčico in zlato žilo in sploh vse bolezni, ki izvirajo iz slabega želodca ali pa slabega prebavljanja. Cena steklenici 30 kr., dvanajstori 3 gld.

Živinska zdravila.

Homeopatične kapljice za prasiče. Te kapljice ozdravijo vse bolezni prasičev, zlasti hujšanje, če nečejo jesti, gniloba ščetin, vnetico vratu, drisko, božjast, vnetje možganov, koliko, vnetje pluč, volčič v grlu in na parkljih, vranični prisad, revmatizem, pereč ogenj, vnetje ušes, bolezen rila, omotico in rane. Cena steklenici z natančnim navodilom, kako se rabi, velja 30 kr.

Poskušni prašek za prasiče. Ta preskušeni prašek je izvrstno sredstvo proti perečemu ognju, vraničnemu in plučnemu prisadu, pomanjkanju slasti do jedij, driski, kataru, (bolezni v rili), trganju (revmatizem vnetji), gnilobi ščetin, itd. Cena zavitku z navodom, kako se rabi 30 kr.

Konjski cvet za utiranje udov, pri raztegnjeni kit, nogah, zoleni bolezni, bulah na komolci, zabreki na nogi, zmečkaninah, otiščaninah sedla in konjske oprave in pri sušici. Cena steklenici 1 gld. Liter 2 gld.

Poskušni konjski prašek. Ta prašek obvaruje konje pred protinom v črevih, smoliko, pred vsemi nalezljivimi boleznimi, kašlja in pred sušico in vnetjem sapnika. Cena zavitku z navodom, kako se rabi, 50 kr.

Poskušeni mlečni in goveji prašek. Pri ovcah služi ta prašek posebno za ozdravljenje jeternih metljajev, gnjilobe in vsakega motenja in oviranje v vampu in črevih in druge bolezni. Cena zavitku z navodom, kako naj se rabi 50 kr.

Pasje kroglice, so dobro varovalno sredstvo proti vsakej bolezni, če jih dobé senterja sicer zdravi psi. Posebno dobro varujejo pse pred tako nevarno steklino. Cena škatljici z navodom rabe 50 kr.

Homeopatična zdravila posebne dobrote in čistote ter najtočnejše pripravljene se preskrbujejo. (35—1)

Vsa zdravila kakor razredčenja in potencovanja se vedno sveža narede in to z največjo natančnostjo. — Naročena zdravila razpošiljajo se s pošto 2krat na dan.

Prodaja gozdnih sadik in šotne nastelje.

Sadike 2 do 3 letne od smrek, macesna, borovca belega in črnega, kakor tudi šotno nasteljo stisneno v bale, prodaja (44-1)

gozdni urad Gratzen na Češkem.

Lepe pomaranče

cel zaboj (kišto) za 4 gld. 25 kr.

Kdor vzame več zabojev dobi vsakega za 25 kr. cenejši.

Najfinejši Jamaica rum . liter 1 gld 60 kr.

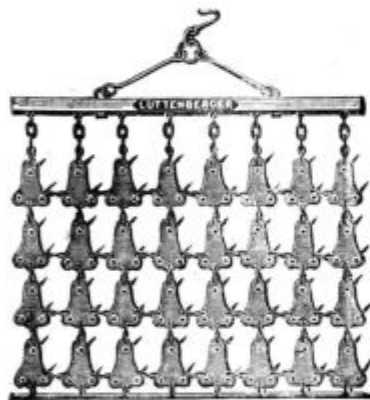
Fini Kuba rum " — " 70 "

Najcenejši čaj i. t. d. prodaja

Ferdinand Plautz v Ljubljani
na Starem trgu

Tukaj se tudi kupujejo prazni a dobro ohraneni sodi od petroleja po najvišji ceni, kolikor jih kedo pripelje. (36-2)

Travniške brane

pripoznano najboljšo, mnogokrat premovane ter najbolj razširjene, dalje nove patentovane okrogle brane, kakor najizvrstnejše gorske in druge pluge, razna kmetijska orodja in stroje ima na prodaj

C. kr. privilegovana konstrukcija kmetijskega orodja

Frana Luttenberger-ja
v Weizu na Štajerskem.

Cenik se pošlje zastonj.

Prodaja se tudi na obroke. (37-2)

Deteljna, travna, pesna in druga semena dobiti je redno v najizborniših vrstah pri podpisanemu, ker jih on kupuje od jako zanesljive, že 100 let obstoječe tvrdke.

Deteljno seme garantovano brez predence.

1 $\frac{1}{2}$ lucernaste najlepše 90 kr. (43-1)

1 " debelozrnate rudeče 64 kr.

Ivan Murnik, trgovec v Kamniku.

Velikansko peso

večno deteljo (Luzerne), mnogo-vrstna semena za vrte in travnike. zanesljivo kaljiva

prodaja po najnižji ceni (46-1)

Peter Lassnik v Ljubljani.

Oves „Willkomm“.

Ta vrsta ovsasponesla se je na Štajarskem najboljši, je najrodovitnejša, najtežja in najzgodnejša. Willkomm oves zraste 5 do 6 čevljev visoko, ima močno in dobro krmsko slamo ter nikdar ne poleže.

Ker se mora ta oves redko sejati, zadostuje ga 40 klgr. za eno oralo.

Kilo stoji 25 kr., kdor ga kupi 50 klgr. pa po 20 kr.

Dokler je kaj zaloge pošilja ta oves proti pošiljatvi zneska ali pa proti povzetju v vrečah po 5 klgr. za 1 gld. 80 kr. poštne prosto kamor je (26-3)

Benedikta Hertl-a grajščinsko oskrbnništvo
v Goliču pri Konjicah
(Schloss Gollitsch bei Gonobitz.)

Za p. n. poljedelce!

S tem naznanjamo interesovanim krogom, da, kakor vsako leto, tudi za leto 1890. prevzamemo katerokoli množino

sladorne pese

za zvišano ceno po 95 kr. 100 kilo pripeljane do naše tovarne, in sicer proti gotovem plačilu.

Vabimo p. n. gospode kmetovalce, da pridelujejo to znatno kulturno rastlino in naznanjamo, da jim zastonj preskrbimo potrebno seme izvrstne in skušene vrste.

Želimo skoro dotičnih oglasil v naši tovarniški pisarni. Tudi imamo zastonj in franko na razpolago navod, v slovenščini in nemščini, kako se prideluje sladorna pesa. (42-1)

LJUBLJANA, 28. februarija 1890.

Aug. Tschinkel-a sinovi.